

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 8. dubna 2024 v trestní věci odsouzeného [údaje o účastníkovi] proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 8. března 2024, č. j. 5 T 63/2022-519, a rozhodl

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu se napadené usnesení zrušuje a znovu se rozhoduje tak, že podle § 151 odst. 3 trestního řádu ve spojení s § 7, § 10, § 11, § 13 a § 14 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), se obhájce JUDr. [jméno] [příjmení] přiznává částka ve výši 58 866 Kč jako odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas.

Odůvodnění:

1. Usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 8. března 2024, č. j. 5 T 63/2022-519, byla obhájce JUDr. [jméno] [příjmení] stanovena odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 58 366 Kč. Ve zbytku byl její návrh co do výše 16 200 Kč zamítnut.

2. Proti tomuto usnesení podala obhájce stížnost, ve které namítla nesprávnost postupu soudu prvního stupně při redukcí odměny a náhrady hotových výdajů obhájce, přičemž specifikovala tři okruhy námitek. První námitkou brojila obhájce proti výkladu nalézacího soudu stran započítávání přestávek mezi jednotlivými úkony, kdy se tato neztotožňuje s argumentací prvostupňového soudu ohledně tzv. přetržení úkonu přestávkou delší než dvě hodiny. Obhájce namítá, že tento výklad nemá oporu v žádném ustanovení advokátního tarifu, a z jejího pohledu je bezprostřednost dalšího úkonu přetržena již limitem 30 minut. Druhá námitka obhájce směřuje do posouzení její účasti na veřejných zasedáních u Vrchního soudu v Praze, kdy obhájce považuje za nesprávné podřazení tohoto úkonu pod ustanovení § 14 odst. 2 advokátního tarifu. Obhájce argumentuje, že v situaci, kdy bylo jednání odročeno po jeho zahájení za účelem zajištění přítomnosti odsouzeného, jedná se v takovém případě o projednání věci a obhájce tak náleží odměna za úkon právní služby v plné výši. Třetí námitkou brojí obhájce proti výpočtu promeškaného času v důsledku cest k jednotlivým úkonům, kdy výklad soudu prvního stupně je z pohledu obhájce svévolným a nepřiléhavým výkladem příslušných ustanovení advokátního tarifu v tom směru, že advokátní tarif nezná pojem „zbytkový honorovaný čas“, a redukce náhrady promeškaného času tím způsobem, kdy nalézací soud odečetl čas zbývající do vyčerpání maximální časové dotace úkonu od doby pro dostavení se k úkonu je dle obhájce bez opory v jakémkoliv ustanovení advokátního tarifu a je v rozporu s jeho účelem a obsahem. Stěžovatelka také odkazuje na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 215/05, ve kterém se uvádí, že: „Účelem tohoto ustanovení je tedy poskytnutí určité míry kompenzace za to, že advokát z objektivního důvodu nemůže poskytovat právní službu, neboť v daném čase se přemísťuje z místa svého sídla či bydliště do místa poskytování právní služby.“ Obhájce proto navrhl, aby vrchní soud napadené usnesení zrušil, a ve věci rozhodl tak, že se obhájce přiznává odměna za úkony právní služby, náhrada hotových výloh, náhrada za promeškaný čas a jízdné dle původního návrhu, tedy ve výši 74 566 Kč.

3. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu podané stížnosti podle § 147 odst. 1 trestního řádu správnost výroků napadeného usnesení jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost je částečně důvodná, nicméně v důsledku jiných skutečností, než jaké byly stěžovatelkou namítány.

4. Ohledně stěžovatelčiny první námitky je nutno předně uvést, že dle § 11 odst. 1 písm. g) advokátního tarifu náleží obhájci odměna za účast na jednání před soudem za každé započaté dvě hodiny. Pokud se týče přestávek mezi jednotlivými výsledky, zde je třeba mít na paměti, že soudní praxe zcela jednoznačně dovodila, že přestávka trvající maximálně 30 minut se započítává jako úkon právní služby (tj. včítá se do úkonu), je-li však přerušení mezi dvěma úkony delší než 30 minut, nezapočítává se přerušená doba do úkonu, nýbrž jde o promeškaný čas (k tomu srov. přiměřeně usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. listopadu 2001 sp. zn. 8 To 143/01, publikované v Bulletinu advokacie č. 4/2002, str. 58). Na druhou stranu lze přisvědčit, že takové přerušení nemůže být bezbřehé a obecně platí, že je-li mezi dvěma úkony v týž den časová přetržka delší než 2 hodiny, je třeba takové úkony považovat za samostatné úkony právní služby (k tomu srov. přiměřeně usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 30. září 1997 sp. zn. 4 To 417/97, publikované v Bulletinu advokacie č. 1/1998, str. 50). Na základě uvedeného tedy nelze přisvědčit argumentaci stěžovatelky, že by již přerušení čítající dobu 31 minut mělo být onou přetržkou, v důsledku které by jednotlivé výsledky měly být hodnoceny jako samostatné úkony. Nálezací soud tedy postupoval zcela správně, když v tomto duchu obhájkyni uplatněnou odměnu zredukoval.

5. S výše uvedeným pak ve svém důsledku souvisí i problematika výpočtu promeškaného času, do které směřovala stěžovatelčina v pořadí třetí námitka. Z argumentace stěžovatelky vyplývá patrně ne zcela správné pochopení smyslu a účelu předmětných ustanovení advokátního tarifu. Tato ve své námitce navíc zcela opominula existenci ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu, v důsledku čehož se poté ve své argumentaci uchýlila k hodnocení rozhodnutí nálezacího soudu jako svévolnému a nemajícímu oporu v obsahu právní normy. Na tomto místě tedy dlužno dodat, že podle § 14 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu platí, že advokátu náleží náhrada za čas promeškaný v souvislosti s poskytnutím právní služby při úkonech prováděných v místě, které není sídlem nebo bydlištěm advokáta, za čas strávený cestou do tohoto místa a zpět. Advokátu ovšem nenáleží náhrada za promeškaný čas, má-li za stejné časové období nárok na odměnu za úkon právní služby (srov. § 14 odst. 4 advokátního tarifu). Cílem ustanovení § 14 odst. 4 advokátního tarifu není než snaha zamezit tomu, aby advokát dostal zaplacenou jednu dobu dvakrát, čili jednou jako odměnu za úkon právní služby a podruhé jako náhradu za promeškaný čas. Nálezací soud se tedy od právní normy nikterak neodchýlil, nepostupoval v rozporu s ní, ani se neuchýlil ke svévolnému výkladu, jak mu bylo obhájkyní vytýkáno a stížnostní soud se nemůže než s argumentací soudu prvního stupně zcela ztotožnit.

6. A konečně v pořadí druhá stěžovatelčina námitka, směřující do redukce odměny za úkon účast při veřejných zasedáních u zdejšího soudu, kdy nelze než taktéž zcela přisvědčit argumentům nálezacího soudu. Advokátní tarif v ustanovení § 14 odst. 2 věty první zcela jasně hovoří o situaci, kdy bylo jednání odročeno bez projednání věci. Podíváme-li se blíže na průběh veřejných zasedání ve dnech 5. a 26. září 2023, je z něj zcela evidentní, že při obou jednáních bylo ze strany předsedy senátu pouze konstatováno, že obžalovanému nebylo řádně a včas doručeno a obě jednání tak byla za účelem nového obeslání obžalovaného odročena. Argumentace stěžovatelky, že při těchto zasedáních došlo k jednání ve věci samé, je ve světle uvedeného nesprávná, a rozhodně jí nelze přisvědčit. Projednáním věci se ve smyslu (nejen) advokátního tarifu míní projednání věci v jejím meritu, což otázka řádného předvolání osob k jednání zcela jistě není. Nelze tedy než uzavřít, že redukce, kterou v těchto úkonech učinil nálezací soud, byla správná a přiléhavá.

7. Na základě výše uvedeného lze tedy uzavřít, že rozhodnutí soudu prvního stupně je právně i věcně správné a řádně odůvodněné. Jediná výtká ze strany stížnostního soudu směřuje k nesprávnému výpočtu náhrady promeškaného času v rámci úkonů dne 20. října 2022 (výslech svědkyně [příjmení] a [příjmení]), 21. února 2023 (účast při hlavním líčení u KS v Praze) a 29. března 2023 (účast při hlavním líčení u KS v Praze). U těchto úkonů došlo ze strany nálezacího soudu k nesprávnému započtení přestávek, a následně tedy i zbytkového

honorovaného času, a v případě výsledku svědkyň dne 20. října 2022 došlo k chybnému výpočtu doby trvání samotného úkonu.

8. Promítnutím výše uvedeného do nyní projednávané věci dojdeme k následujícím závěrům: 1) výslech svědkyně [příjmení] dne 20. října 2022 proběhl v čase 13:00 do 13:30 hodin (30 minut), výslech svědkyně [příjmení] téhož dne proběhl v čase 14:30 až 15:00 hodin (30 minut). Přestávka trvala v čase od 13:30 do 14:30 hodin (60 minut). Vzhledem k tomu, že přestávka v tomto konkrétním případě trvala déle než 30 minut a méně než 2 hodiny, nelze proběhnuvší výslechy posoudit jako 2 samostatné úkony právní služby a přestávku lze posoudit maximálně jako promeškaný čas. Soud prvního stupně nicméně jako dobu trvání úkonu uvedl 120 minut, tedy přestávku mezi jednotlivými výslechy včetl do úkonu samotného, což se následně projevilo ve výpočtu náhrady promeškaného času, kdy tato byla ze strany nalézacího soudu přiznána ve výši 200 Kč. Obhájce nicméně náleží nad rámec přiznané částky náhrada za promeškaný čas ve výši 100 Kč. Odečtením přestávky (60 minut) od zbytku honorovaného času (60 minut) zůstává 0 minut zbylého honorovaného času. Pokud od této doby odečteme čas strávený na cestě k úkonu, tj. 70 minut, dostaneme zápornou hodnotu v plné výši, tzn. 3 započaté půlhodiny promeškaného času, za který obhájce náleží náhrada. Jelikož však byla náhrada přiznána za půlhodiny dvě, přiznal stížnostní soud obhájce na náhradu za promeškaný čas zbylých 100 Kč. 2) Hlavní líčení dne 21. února 2023 proběhlo v čase od 9:00 do 12:20 hodin (200 minut) a od 13:11 do 14:11 hodin (60 minut). Přestávka trvala v čase od 12:20 do 13:11 hodin (51 minut). Vzhledem k tomu, že přestávka v tomto případě taktéž trvala déle než 30 minut a méně než 2 hodiny, nelze proběhnuvší hlavní líčení posoudit jako 2 samostatné úkony právní služby a přestávku je nutno posoudit jako promeškaný čas. Hlavní líčení tedy trvalo celkem 260 minut, tj. 4 hodiny a 20 minut, pročež za něj obhájce náleží odměna za 3 úkony právní služby; přestávka pro toto jednání činila 51 minut. Celkový honorovaný čas tedy činil 360 minut, kdy vyčerpáno z něj bylo 260 minut, a po odečtení přestávky činil zbytkový honorovaný čas celkem 49 minut. Obhájce strávila na cestě k úkonu 80 minut, které když odečteme od zbylého honorovaného času, zůstane tak k náhradě 31 minut promeškaného času, tzn. 2 započaté půlhodiny, za které náleží obhájce náhrada ve výši 200 Kč. Ze strany nalézacího soudu nebyla náhrada promeškaného času pro tento úkon přiznána v důsledku chybného výpočtu vůbec, a tedy stížnostní soud toto pochybení napravil a obhájce náhradu pro tento úkon přiznal. 3) Hlavní líčení dne 29. března 2023 proběhlo v čase od 9:00 do 10:00 hodin (60 minut) a od 10:47 do 11:00 hodin (13 minut). Přestávka trvala v čase od 10:00 do 10:47 hodin (47 minut). Vzhledem k tomu, že přestávka v tomto konkrétním případě opět trvala déle než 30 minut a méně než 2 hodiny, byla v intencích již uvedeného posouzena jako promeškaný čas. Hlavní líčení trvalo celkem 73 minut, tj. 1 hodinu a 13 minut, pročež za něj obhájce náleží odměna za 1 úkon právní služby; přestávka pro toto jednání činila 47 minut. Celkový honorovaný čas tedy činil 120 minut, kdy vyčerpáno bylo 73 minut, a po odečtení přestávky činil zbytkový honorovaný čas celkem 0 minut. Obhájce strávila na cestě k úkonu 80 minut, které vzhledem k nulovému zůstatku honorovaného času zůstávají k náhradě promeškaného času. Za 3 započaté půlhodiny náleží obhájce náhrada ve výši 300 Kč. Jelikož však byla nalézacím soudem náhrada přiznána za jednu půlhodinu, přiznal stížnostní soud obhájce na náhradě za promeškaný čas zbylých 200 Kč za cestu k tomuto úkonu.

9. Závěrem lze jen doplnit, že stížnostní soud v souladu s revizním principem přezkoumal i správnost výpočtu cestovních nákladů, kdy ze strany nalézacího soudu nedošlo k žádnému pochybení.

10. Ze všech výše uvedených důvodů rozhodl Vrchní soud v Praze tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

11. Pokud se týče negativního rozhodnutí o zamítnutí části návrhu obhájce na stanovení odměny a náhrady hotových výdajů, toto považuje stížnostní soud za nadbytečný a nepotřebný výrok.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 8. dubna 2024

JUDr. Michal Hodoušek
předseda senátu